VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA (NR 111)**

z dnia 13 marca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 111)

13 marca 2014 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Żelichowskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie sprawozdania Podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta RP projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1634),

– powołanie Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2106).

W posiedzeniu udział wzięli: **Olgierd Dziekoński** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP wraz ze współpracownikami, **Stanisław Gawłowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Alicja Gruszecka** doradca techniczny w Departamencie Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Krystian Szczepański** zastępca prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Kostrzewa** główny specjalista w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, **Iwona Wirant-Humienna** starszy specjalista w Departamencie Dróg i Autostrad Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, **Cezary Grochowski** prezes Stowarzyszenia „Miasta dla rowerów” oraz prof. **Marek Gromiec** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Bogusława Kram**, **Krystyna Pająk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Baranowski**, **Dariusz Dąbkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Otwieram posiedzenie Komisji.

Witam panie posłanki, panów posłów.

W naszym wspólnym imieniu witam przedstawicieli Kancelarii Prezydenta RP. W tej chwili jeszcze nie ma pana ministra Dziekońskiego, ale lada moment wejdzie. Witam panią Grażynę Staniszewską, która tyle lat w Sejmie wspaniale pracowała. Witam pana ministra Gawłowskiego. Witam wszystkich gości, w tym pana wiceprezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Każdego z państwa proszę, aby czuł się przeze mnie serdecznie i gorąco powitany.

Czy do porządku obrad są uwagi?

Dziękuję.

Rozumiem, że porządek obrad został przyjęty.

Zanim przystąpimy do realizacji pierwszego punktu, chcę paniom posłankom i panom posłom przypomnieć, że zgodnie z planem pracy Komisji w dniu 1 kwietnia, na wniosek pani przewodniczącej i stałej podkomisji ds. odpadów, przewidziana jest konferencja, której tematem jest „Nowy model gospodarowania odpadami komunalnymi”. Przypominam – 1 kwietnia, we wtorek o godzinie 11. Będzie szereg referatów, wiele odniesień osób, które mają z tymi sprawami do czynienia. Jeśli kogoś z państwa ten temat intere-

suje, bardzo serdecznie zapraszamy do sali 106. Mówię o tym teraz, abyśmy mogli sobie tę datę zanotować w kalendarzu.

Teraz mieliśmy przystąpić do realizacji porządku obrad, ale widzę, że pani przewodnicząca, która jest sprawozdawcą, wyszła. Musimy chwileczkę poczekać.

Dodam tylko, że protokół z poprzedniego posiedzenia Komisji został przyjęty wobec niewniesienia do niego uwag oraz to, że mamy kworum na dzisiejszym posiedzeniu.

Bardzo proszę panią przewodniczącą o zreferowanie prac podkomisji, której pani przewodniczyła.

Poseł Ewa Wolak (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja rozumiem, że czekamy na pana ministra Dziekońskiego, tak? Mamy jednak pana ministra Gawłowskiego z Ministerstwa Środowiska, więc myślę, że tu nie powinno być żadnych przeszkód.

Szanowni państwo, przypomnę tylko, iż prezydencki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, w ocenie rządu pozwala na poruszanie się na rowerze wzdłuż wałów przeciwpowodziowych a także ułatwi wyznaczenie turystycznych szlaków rowerowych i pieszych oraz budowę dróg rowerowych na wałach przeciwpowodziowych i obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Ta nowelizacja znosi zakaz poruszania się rowerami wzdłuż korony wałów przeciwpowodziowych. Jednocześnie nowelizacja zachowuje wszelkie zakazy mające na celu – bardzo mocno to podkreślam – ochronę wody przed zanieczyszczeniem oraz służące ochronie przed powodzią.

Ułatwienie wyznaczania turystycznych szlaków rowerowych i pieszych oraz budowy dróg rowerowych polega na odstąpieniu od procedury administracyjnego wyrażania zgody i przejściu do procedury zgłoszenia. Pozwoli to na odformalizowanie procedury umożliwiającej wykonywanie robót budowlanych oraz innych czynności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Szanowni państwo, podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia przedstawionego przez Prezydenta RP projektu spotkała się cztery razy. Odnieśliśmy się również do stanowiska rządu i do zgłoszonych poprawek. Procedując uwzględniliśmy zgłoszone poprawki, choć nie wszystkie.

Pragnę podkreślić, że zapoznaliśmy się również z opiniami samorządów. Przesłaliśmy też, poprzez pana przewodniczącego, do samorządów prośbę o uwagi do ostatecznego już kształtu ustawy, który państwo macie przed sobą w formie sprawozdania podkomisji.

Przekażę jeszcze kilka uwag. Otóż, zostawiliśmy definicję „drogi rowerowej" ujętą nieco inaczej niż w prawie o ruchu drogowym, ale jest to korzystniejsze rozwiązanie. Były uwagi dotyczące pojęcia „szlaku turystycznego", co nie jest unormowane prawnie, ale te sprawy zostały wyjaśnione. Jeśli chodzi o umowę użyczenia, prawo nie zabrania udostępnienia korzystania z części budowli na koronie wałów i ich części.

I jeszcze jedna uwaga, postanowiliśmy, że na wałach będzie można jeździć rowerami, ale nie będzie można jeździć wózkami rowerowymi.

I to tyle, dziękuję.

Witamy pana ministra.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Tak, właśnie chciałem to uczynić. Co prawda witałem pana ministra, kiedy jeszcze pana nie było, ale teraz robię to jeszcze raz, z największą przyjemnością.

Szanowni państwo, po tym wystąpieniu pani przewodniczącej podkomisji proponuję, abyśmy przystąpili do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji i jego poszczególnych punktów. Jeżeli będą jakieś uwagi, to przy poszczególnych zmianach będziemy się nad nimi pochylali.

Czy jest zgoda?

Dziękuję.

Bardzo proszę, czy do tytułu ustawy są uwagi?

Nie ma uwag.

Biuro Legislacyjne nie ma uwag.

Rozumiem, że tytuł ustawy został przyjęty.

Art. 1, zmiana pierwsza.

Czy są uwagi?
Nie ma.
Biuro Legislacyjne również, tak?

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Michał Baranowski:
Do zmiany pierwszej w art. 1 – nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):
Bardzo dziękuję.
Innych uwag nie ma.
Zmiana pierwsza została przyjęta.
Zmiana druga. Bardzo proszę, są uwagi?
Nie słyszę.
Zmianę drugą przyjęliśmy.
Zmiana trzecia.
Są uwagi?
Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Michał Baranowski:
Tu jest uwaga redakcyjna.

W art. 88n ust. 2 otrzymuje nowe brzmienie. Chodzi o lit. a). Otóż, w końcówce zdania pierwszego na chwilę obecną czytamy: „lub remontem dróg rowerowych lub czynności wyznaczania szlaków turystycznych pieszych lub rowerowych". Biorąc pod uwagę brzmienie innych przepisów – np. w pkt 2 w ust. 1d, gdzie mówimy o czynnościach związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego – sugerujemy tu ujednolicenie, czyli byłoby „czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego".

To jest uwaga redakcyjna. Prosimy o opinię.
Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):
Bardzo dziękuję.
Jest zgoda autorów?
Jest.
Czy są inne uwagi?
Nie słyszę.
Po poprawce zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne zmiana trzecia została przyjęta.
Zmiana czwarta. Bardzo proszę, czy są uwagi?

Poseł Anna Paluch (PiS):
To za szybko, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):
Takie czasy, pani poseł, musimy szybko działać.
Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Anna Paluch (PiS):
Panie przewodniczący, uważam, że tempo procedowania jest zbyt szybkie. Moglibyśmy te obszerniejsze zmiany procedować jakimiś mniejszymi odcinkami, ponieważ wpłynęły (już po pracach w podkomisji) uwagi od samorządów lokalnych, samorządów wojewódzkich. Zwracam uwagę, że samorządy odnoszą się do nieujęcia kosztów, do kwestii odpowiedzialności. No bo, jeżeli na drodze publicznej ktoś jedzie to właściciel drogi publicznej ma finansową odpowiedzialność za wypadki.

W tej zmianie, nad którą teraz procedujemy, kwestie nie zostały określone. Jeżeli np. w lit. c) mamy odniesienie do właściciela lub zarządcy wału przeciwpowodziowego, który wprowadził zakaz poruszania się po wałach, to w jednej z uwag Związku Województw RP jest oczywiste pytanie o odniesienie się do kosztów, bo przecież koszty spadną na samorząd wojewódzki.

Ja rozumiem, że jest jeszcze drugie czytanie i że będziemy mogli zgłaszać poprawki, ale w tej chwili, panie przewodniczący, tempo rozpatrywania jest zbyt szybkie. Trudno

ogarnąć choćby te wszystkie rzeczy w obszernej zmianie, do której człowiek chciałby się odnieść.

Może zwolnijmy i rozpatrzmy to podpunktami, żeby nie robić tego w pośpiechu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Szanowni państwo, taka procedura została przyjęta przez Komisję. Zawsze tek debatowaliśmy. Po to też była powołana podkomisja, bo gdybyśmy to wszystko roztrząsali na posiedzeniu Komisji, to wtedy, rzeczywiście, punkt po punkcie musielibyśmy przedyskutować to.

Natomiast chcę też powiedzieć, że właśnie na pani wniosek wystąpiliśmy (niezależnie od konsultacji, które prowadziła Kancelaria Prezydenta) do całego szeregu jednostek i te uwagi zostały paniom posłankom i panom posłom przekazane. Zwykle tak bywa, że nie da się wszystkich zgłoszonych uwag uwzględnić. W związku z tym to, co było możliwe, zostało przyjęte – o czym mówiła pani przewodnicząca – w sprawozdaniu a teraz mamy te propozycje przyjąć lub nie.

Poza tym, nie jest tak, że dziś „zawiązujemy" sobie drogę, bo będzie jeszcze procedura czytania w Sejmie i będzie można złożyć poprawki, uwagi. Teraz nie widzę innego sposobu procedowania.

Zmiana czwarta.

Bardzo proszę, jakie są uwagi?

Pani poseł Paluch, proszę.

Poseł Anna Paluch (PiS):

W jednej z opinii, bodajże Związku Powiatów Polskich, zakwestionowana jest sprawa wykorzystania instrumentu umowy użyczenia, jako właściwego do uregulowania kwestii dysponowania terenem pod zrobienie drogi.

Jest też kwestia (podniesiona w jednej z opinii), kto będzie ponosił koszty wydzielenia tego terenu pod drogę. Przecież to nie jest cały teren wału. I nawet do umowy użyczenia trzeba wyznaczyć teren, wobec którego taka umowa zostanie zawarta. To też rodzi koszty a nikt się do tego nie odnosi.

Dlatego chciałabym usłyszeć opinię Biura Legislacyjnego czy uważają te uwagi za zasadne. Oczywiście, jest to na granicy merytorycznych uwag, ale ktoś powinien się do tego odnieść, jak sądzę.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo dziękuję.

Proponuję, aby najpierw autorzy się odnieśli a dopiero później – legislatorzy.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Olgierd Dziekoński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. W związku ze zgłoszonymi przez Związek Powiatów Polskich niektórymi uwagami, chciałem zauważyć (w odpowiedzi na wątpliwości pani poseł), że przedmiotem użyczenia, o którym mowa w art. 1 w zmianie czwartej projektu ustawy, będzie taka część wału, która występuje w postaci jego korony lub części. Proszę pamiętać o tym, że wał przeciwpowodziowy to jest urządzenie melioracji wodnej a zatem jest budowlą w rozumieniu prawa budowlanego.

W świetle dzisiejszych przepisów prawa, prawo nie zabrania udostępniania do korzystania z części budowli. Powtarzam: nie zabrania tego. Tak samo może być przecież użyczona część budynku w postaci określonego pokoju, piwnicy, części klatki schodowej itd. Dachu nawet, co często się zdarza w przypadku montowania anten chociażby dla rozmaitego rodzaju urządzeń. Tak więc, może być również udostępniona część wału w postaci jego korony.

Zgodnie z art. 47 § 1 Kodeksu cywilnego część składowa rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności innych i praw rzeczowych, ale w tym przypadku nie mamy do czynienia z taką sytuacją. A zatem, w naszym przekonaniu taka sytuacja, jaka została zaproponowana w projekcie ustawy, jest możliwa. Istnieje możliwość udostępnienia.

Pragnę też zwrócić uwagę (jeśli chodzi o wątpliwości pani poseł, kiedy mówił o potencjalnych kosztach), że każdorazowo, jeżeli mówimy o procesie inwestycyjnym w procesie budowlanym, to prowadzący (powszechnie zwany inwestorem, również w rozumieniu ustawy – Prawo budowlane) musi dysponować prawem do nieruchomości. A zatem po to, aby mógł budować cokolwiek na części składowej nieruchomości lub na części składowej budowli, jaką jest wał przeciwpowodziowy, musi uzyskać prawo do dysponowania nieruchomością. To prawo do dysponowania nieruchomością (tutaj nazwane możliwością użyczenia) określa, w drodze umowy pomiędzy obiema stronami, tzn. administratorem lub właścicielem wału oraz inwestorem, wzajemne zobowiązanie. I to w umowie zostaną zapisane wszystkie kwestie związane z procesem odszkodowania, utrzymywania, prowadzenia itd., itd.

Odsyłamy tutaj do normalnych relacji wynikających z Kodeksu cywilnego, gdzie obie strony świadome swojej odpowiedzialności, również odpowiedzialności, która jest weryfikowana poprzez mechanizm wyboru (bo przypominam, że zarządcy wałów, to samorządy wojewódzkie) będą mogły jasno to ustalać.

Pragnę przy okazji przypomnieć, że kwestia ta była również szczegółowo wyjaśniana w trakcie posiedzenia podkomisji.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Czy Biuro Legislacyjne ma coś do dodania?

Legislator Michał Baranowski:

Biuro Legislacyjne nie kwestionuje instytucji użyczenia jako właściwej do użyczania korony wału. Z przeprowadzonej analizy wydaje się, iż taka umowa może być zawierana.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Dziękuję.

Pani poseł?

Proszę.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Panie ministrze, ale ja pytałam o koszty. Przecież każda umowa musi mieć jakiś określony przedmiot umowy. Czyli krótko mówiąc, jeżeli się zawiera umowę odnośnie korony wału, to trzeba jakoś wydzielić, określić powierzchnię, która jest przedmiotem tej umowy, co – jak rozumiem – wymaga wykonania pewnych czynności geodezyjnych.

I tu jest pytanie o koszty tego.

Sekretarz stanu w KPRP Olgierd Dziekoński:

Jeżeli można...

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo prozę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w KPRP Olgierd Dziekoński:

Ja ponownie przypomnę, pani poseł (być może wcześniej byłem nieprecyzyjny w swojej wypowiedzi), że w drodze umowy pomiędzy obiema stronami określony jest, jak w każdej umowie cywilnej, przedmiot umowy i warunki umowy. W tym momencie dla określenia przedmiotu umowy strony mogą zawrzeć umowę przedwstępną i na podstawie umowy przedwstępnej określić koszty, które będą wynikały z konieczności wyodrębnienia składnika budowli, jakim będzie tzw. korona wału.

Przy okazji pragnąłbym zwrócić uwagę, że przecież i dzisiaj mamy często takie sytuacje w niektórych przypadkach, że w drodze umów pomiędzy stroną samorządową lub samorządem gminnym czy powiatowym następuje wydzielenie czy też wspólne budowanie na koronach wałów tzw. dróg technicznych, które są również pokrywane ze strony samorządu terytorialnego. Zatem nie stanowi to szczególnej nowości, tylko daje pewną szansę powszechności stosowania bardzo trudnych praktyk dzisiaj już stosowanych.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo dziękuję.

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Chcielibyśmy tylko zacytować fragment Kodeksu cywilnego, który mówi o umowie użyczenia: „Przez umowę użyczenia użyczający zobowiązuje się zezwolić biorącemu, przez czas oznaczony lub nie, na bezpłatne używanie oddanej mu w tym celu rzeczy.”

Tak, że istotą umowy użyczenia, o której mówi ten przepis, jest bezpłatne używanie – w tym przypadku – korony wału.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Czy jasna jest sprawa?

Tak.

Czy są głosy przeciwne przyjęciu zmiany czwartej?

Nie słyszę.

Zmianę czwartą przyjęliśmy.

Zmiana piąta.

Czy są uwagi do zmiany piątej?

Nie słyszę.

Przyjęliśmy zmianę piątą.

Zmiana szósta.

Są uwagi?

Nie słyszę.

Zmiana szósta została przyjęta.

Zmiana siódma.

Są uwagi?

Nie słyszę.

Przyjęliśmy zmianę siódmą.

Przechodzimy do art. 2.

Czy są uwagi?

Nie słyszę.

Art. 2 przyjęliśmy.

Art. 3, zmiana pierwsza.

Są uwagi?

Nie słyszę.

Przyjęliśmy.

Zmiana druga.

Są uwagi?

Nie słyszę.

Przyjęliśmy.

Art. 4, bardzo proszę – są uwagi?

Nie słyszę.

Art. 4 przyjęliśmy.

Art. 5, są uwagi?

Nie słyszę.

Przyjęliśmy.

Proponuję na posła sprawozdawcę panią przewodniczącą Ewę Wolak.

Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Ewa Wolak (PO):

Dziękuję bardzo, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Wszelkie uwagi proszę przeanalizować przed drugim czytaniem projektu w Sejmie.

Proszę? Tak, tak.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia sprawozdania w całości?

Nie słyszę a więc przyjęliśmy.

Poseł sprawozdawca już jest.

Termin dla MSZ na przedstawienie opinii – do wtorku w przyszłym tygodniu.

Proszę państwa, w drugim punkcie mamy powołanie podkomisji, do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych

ustaw, zawartego w druku nr 2106, którego pierwsze czytanie odbyło się w Sejmie. Pani marszałek wyznaczyła termin na przedstawienie sprawozdania do 21 kwietnia br.

Proszę o składanie kandydatur do składu podkomisji. Myślę, że pięć osób wystarczy.

Bardzo proszę.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Chciałbym zgłosić panią poseł Annę Paluch i pana posła Zbigniewa Chmielowca.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Czy państwo wyrażacie zgodę?

Tak.

Czy pan poseł Mirosław Pluta wyraża zgodę?

Tak.

Czy pani poseł Krystyna Skibińska wyraża zgodę?

Tak.

Czy pani przewodnicząca Ewa Wolak wyraża zgodę?

Tak.

Czy pan poseł Marek Gos chciałby pracować w podkomisji? Czy wyraża zgodę? Słyszę, że tak.

Członków podkomisji zapraszam do stołu prezydialnego, w celu ukonstytuowania się podkomisji.

Państwu dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji.